

До теми

В справі заборони книжок руских угорським міністерством. Справа заборони книжок на Угорській Русі була вже пояснена належито в "Буковині" п. Барвінським. Деякі люде не хотять однакож вірити тому поясненю, а "Галичанин" написав навіть на сю тему купу сплетень. Щоби отже справа могла представити ся кождому такою, якою єсть, подаю в дословнім переводі обіжник, виданий епископом мункачівським Ю. Фирцаком до духовенства власне в тій справі: "Ч. 2867. 1896. Високославна мадярско-королівська міністерія народної просвіти під ч. 21.171. з дня 6. мая 1896. переслала моїй епархіальній управі список тих книг, котрі від року 1868 до 1895 були заборонені в школах мадярської країни. Дятого отже звизаю Ваші Возлюбленности (!), щоби в підчинених Вам школах слідуочі книги, коли були би в уживаню, разом заборонити своєю повинністю уважали: 1) Товариство Просвіта, Львів: Придаток о новий метрической мірі ко книзі числення, 1873. 2) Тов. Просвіта, Львів: Додаток до нової метрической міри, 1873. 3) Тов. Просвіта, Львів: Катихис для греко-католических дітей, 1869. 4) Тов. Просвіта, Львів: Малий катихис для православних християн, 1873. 5) Тов. Просвіта Львів: Друга руска читанка для 3-тої кляси народних шкіл в Галичині, 1873. 6) Тов. Просвіта, Львів: Руска Азбука, 1873. 7) Тов. Просвіта, Львів: Руска граматыка для шкіл в Галичині, 1873; 8) Тов. Просвіта, Львів: Руска читанка для 2. кляси народних шкіл в царстві (!) Галиції і Володимирії, 1873. 9) Тов. Просвіта, Львів: Руска читанка для IV. кляси; 10) Тов. Просвіта, Львів: Книга числення для шкіл сільських і міських, 1873. — Унґвар, в маю, 1896. Юлій, епископ." Як видно, суть тут книжки, яких "Просвіта" в часі свого истнованія ніколи не видавала; а що они фігурують під фірмою "Просвіти", можна пояснити тим, що в Угорщині тільки знають про тов. "Просвіту", єї видавництва і діяльність, що н. пр. про ліси австральські. Якійсь референт, котрий чув, що там і там є якась "Просвіта", поставив внесене, щоби ті і ті книжки заборонити; внесене принято, книжки заборонено. Чи нам за тим жалувати? Так, але хйба тому, що аж тепер ті книжки зі шкіл руских в Угорщині усувають, коли у нас усунено их давно і заступлено новими, о мноґо лучшими. Ліпше було би старати ся в міністерстві угорськім, щоби наші нові книжки дістали ся до тамошних народних шкіл, а тоґды далеко більше піднесла би ся там народна просвіта, тай Русини угорські почули би, що они брати Русинів галицких. — В. Ґнатюк.

Товариство "Академічна Громада" у Львові, яко переємць майна бувшого товариства "Академічне Брацтво", просить і звизає всіх довжників того-ж товариства о сплачене довґу найдалше до 15 липня с. р., бо в противнім случаю товариство найдесь в тім прикрім положеню, що буде змушене удатись на дорогу судову. — За Виділ: *Іван Раковській, голова.* — *Остап Весоловській член виділу.*

Запомоги на католицькі місії. Ухвалену соймом суму 3000 зр. на покритє коштів устроюванія католицьких місій в Галичині в сім роцї розділив краєвий виділ так: для гр-кат. епархії: львівської 1000 зр., перемискої 200 зр., станіславської зі взгляду на оставшій фонд з тамтого року в висоті 510 зр. суму додаткову 100 зр., — для римо-катол. епархій: львівської 300 зр.; краківської 500 зр.; перемискої 300 зр.; тарнівської 600 зр. Ті запомоги виплатив краєвий виділ на руки згаданих консисторій.